

# TIGRE og FABLER

20 malerier inspireret af Jean de la Fontaine



## UFFE CHRISTOFFERSEN

2005

# Tigre og Fabler

-20 malerier inspireret af Jean de la Fontaine

Tiger og Fabler er en fællesbetegnelse jeg har givet mine malerier, som er inspireret af 20 af Jean de la Fontaines fabler. Det er et lille udpluk fra hans meget store produktion fra det syttende århundrede.

Jean de la Fontaine er født i Chateau-Thierry den 8. juli 1621. Hans far var forstmand og jagtkaptajn.

Ved et grundigt studium af disse, udvalgte fabler, oplevede jeg mere og mere hvor dybe de var i deres indhold, og jeg fik lyst til at fortolke dem på min egen måde. Og det blev til billeder. .

Under mit arbejde med dyrefablerne, har jeg haft mange oplevelser i forbindelse med den verden vi lever i. Det gælder dels de store internationale politiske problemer, dels de nære hverdagssituationer, som jeg har oplevet på en anden måde, set i lyset af fablerne...

For at komme så tæt som muligt på den oprindelige tekst har jeg læst denne på originalsproget. Det er gammelt fransk, men jeg har været så heldig at Anna Christoffersen lavede en oversættelse til dansk, ligesom hun har forfattet den korte tekst til hvert billede. La Fontaines fabler er jo oprindelig skrevet på vers og er til tider meget kryptiske, nærmest surrealistiske. Der er dobbeltheder i udvælgelsen af dyrene, de kan have andre symbolbetydninger end de danske.

Via de utallige tegninger, akvareller og malerier jeg har lavet i de sidste 2 år , har jeg bevæget mig mere og mere ind i min egen fabulerende verden. Således at *Løven* er blevet erstattet af *Tigeren*.

Jeg har bevidst udvalgt bestemte fabler der tilsammen udgør et "rovdyrs" livsforløb: Maleriet *Tigeren*, er inspireret af fablen *Le Lion* der handler om en unge der bliver voksen, og de andre dyrs holdning til denne under dens opvækst. Malerierne *Tigeren som gik i krig*, *Tigeren og Æslet på jagt*, *Tigerens hof*, og *andre*, har taget udgangspunkt i henholdsvis *Le Lion s'allant en guerre*, *Le Lion et l'Ane chassant*, *La cour du Lion*, og omhandler den voksne tiger og dens forhold til de andre dyr i henhold til disses forskellige mentalitet. Endelig er der *Tigeren der blev gammel (Le Lion devenu vieux)* der forestiller den aldrende tiger der oplever hvordan de andre dyr ydmyger den.

For alle fablerne gælder det at det hele tiden er et spørgsmål om hvem der er den stærkeste, og handler om det psykologiske spil mellem dyr.....eller mennesker. Dog er det ikke altid ud fra hvem der er den største, hvilket fablerne *Le Lion et le Moucheron* og *Le Lion et le Rat* er eksempler på. De har frembragt henholdsvis malerierne *Tigeren og Tordenfluen* og *Tigeren og Rotten*.

**De fabler jeg har taget udgangspunkt i er følgende: De 20 malerier er herved kommet til at hedde:**

Le Lion et L'Ane chassant.  
La Génisse, La Chèvre, et la Brebis,  
en société avec le Lion.  
Le Lion, le Singe, et les deux Anes  
Le Lion et le Chasseur  
L'Horoscope  
La Lionne et l'Ourse.  
Les Obsèques de la Lionne.  
Le Lion malade et le Renard.  
Les Compagnons d'Ulysse.  
Le Pâtre et le Lion  
Le Lion abattu par l'homme.  
La Cour du Lion.  
Le Lion et le Rat.  
L'Ane vêtu de la peau du Lion.  
Le Lion.  
Le Lion devenu vieux.  
Le Lion, le Loup, et le Renard.  
Le Lion s'allant en guerre  
Le Lion amoureux  
Le Lion et le Moucheron.

Tigeren og Æslet på jagt.  
Koen, Geden og Fåret i  
selskab med Tigeren  
Tigeren, Aben og de to Æsler  
Tigeren og jægeren  
Horoskopet.  
Tigerinden og Hunbjønen  
Tigerindens begravelse.  
Den syge Tiger og Ræven  
Odysseus' mandskab  
Hyrden og Tigeren.  
Tigeren dræbt af mennesket.  
Tigerens hof.  
Tigeren og Rotten.  
Æslet klædt i Tigerens skind.  
Tigeren.  
Tigeren som var blevet gammel  
Tigeren, Ulven og Ræven.  
Tigeren som gik i krig.  
Den forelskede Tiger.  
Tigeren og Tordenfluen

## Tigeren og Æslet på jagt

På jagt kan en tiger og et æsel fint arbejde sammen.  
Æselryst er sådan en fin hallali.  
Men man har dog aldrig set et jagthorn hævde, at det selv har nedlagt byt



Tigeren og æslet på jagt. 2003-05. Olie på lærred. 100 x 81 cm.

## Kvien, Geden og Fåret, i selskab med Tigeren.

Som tigre vi dele:  
1 del til herskeren  
1 del til tigeren  
1 del til den stærkeste  
1 del til den grådige  
Så tigeren tager det hele.



Kvien, geden og fåret, i selskab med tigeren. 2003-05. Olie på lærred, 100 x 81 cm.

## Tigeren, Aben og de to Æsler

Da tigeren forhørte sig om, hvordan man skal betragte selvglæde, fortalte aben om de to æsler: Det ene roste det andet, fordi det var et æsel!



Tigeren, aben og de to æsler. 2003-05. Olie på lærred. 100 x 81 cm.

## Tigeren og Jægeren

En pralhals mener hans bedste hund er inden i en tiger.  
Han vil have hævn.  
Et blik på dyret får ham på bedre tanker.



Tigeren og jægeren. 2003-05. Akryl og olie på lærred. 46 x 55 cm.

## Horoskopet

Den ensomme som ved  
Hans skæbne bliver en tiger,  
Går graven i møde, såret af et søm  
På hvilket hænger  
Et billede af en tiger.



Horoskopet. 2003-05. Akryl og olie på lærred. 55 x 46 cm.



## Tigerinden og Hunbjørnen

Når en moder mister sin unge, er det synd.

Når en tigerinde mister sit barn, er det helt bestemt skæbnen, som forfølger hende.

Men se på dig selv... måske er du en tigerinde.



Tigerinden og Hunbjørnen. 2003-05. Akryl og olie på lærred. 46 x 55 cm.

## Tigerindens begravelse

Det er umoralsk at smigre de døde.

At lyve for de sørgende, om englesang og frelse, er modbydeligt.

- Men hvad skal man gøre, når enkemanden er en tiger og man selv er en hjort?



Tigerindens begravelse. 2003-05. Akryl og olie på lærred. 46 x 55 cm

## Den syge Tiger og Ræven

Tigeren beder om visit på sit sygeleje.

Ræven kommer ikke.

Sporene fra de andre gæster viser nemlig alle samme vej: I retning af tigerens vom.



Den syge tiger og ræven. 2003-05. Olie på lærred. 100 x 81 cm.

## Odysseus' mandskab.

Odysseus' stab blev forvandlet til dyr.  
Ved list opnåede helten, at få deres skikkelser tilbage.  
Men hvem har sagt, at det er bedre at være menneske end dyr?  
Ikke Odysseus' mandskab.



Odysseus' mandskab. 2004-05. Olie på lærred. 100 x 81 cm.

## Hyrden og Tigeren

En hyrde har mistet et får.  
Han sætter ulve fælder ud og ler hovent.  
Da en tiger går i fælden, får piben en anden lyd.



Hyrden og tigeren. 2004-05. Akryl og olie på lærred. 55 x 4- cm.

## Tigeren dræbt af Mennesket.

Mange billeder gengiver tigerjagt, altid til menneskets fordel.  
Som tigeren selv siger: Motivet ville være helt anderledes, hvis tigre kunne male.



Tigeren dræbt af mennesket. 2004. Akryl på lærred. 154 x 200 cm.

## Tigerens hof.

Hans tigerlige højhed holder hof i sin hule fuld af ådsler.  
Bjørnen holder sig for næsen.  
Aben smigrer "parfumen".  
Ræven er forkølet.  
Ræven overlever.



Tigerens hof. 2004. Akryl på lærred. 200 x 154 cm.

## Tigeren og Rotten.

En hersker som er god ved selv det mindste kryb, får det tifoldigt igen.  
En rotte kan også hjælpe.



Tigeren og rotten. 2003-05. Olie på lærred. 100 x 81 cm.



## Æsel klædt i Tigeren skind.

Et æsel i tigerskind skaber panik.  
Men når en ørestump viser sig, bliver der tigerjagt på møllen...



Æsel klædt i tigerens skind. Akryl og olie på lærred. 46 x 55 cm.

## Tigeren

Sultanen Leopard er ikke bange for sin nabo tigreren:  
Det er jo blot en unge.  
Han glemmer bare, at unger vokser.



Tigeren. 2003-05. Olie på lærred. 100 x 81 cm.

## Tigeren som var blevet gammel

En gammel tiger må stå mål til meget.  
Men når øslet vil være med i koret af hånende undersåtter, så er målet nået!



Tigeren som var blevet gammel. 2004-05. Olie på lærred. 100 x 81 cm.

## Tigeren, Ulven og Ræven.

Når tigeren er syg, glædes hoffet. Så kan de rigtig føre sig frem.

Ulven bemærker højlydt rævens fravær.

Ræven kommer så og fortæller om helbredende ulveskind...



Tigeren, ulven og ræven. 2003-05. Olie på lærred. 100 x 81 cm.

## Tigeren som gik i krig.

Når tigeren skal i krig, skal alle bidrage; fra det mest tungnemme æsel,.....til den mindste hare.



Tigeren som gik i krig. 2003-04. Olie på lærred. 100 x 81 cm.

## Den forelskede Tiger

For kærlighedens skyld, får tigreren filet både tand og klo:  
Så er den blid imod sin elskede...  
Men også overfor sine bødler.



Den forelskede tiger. 2003-05. Olie på lærred. 55 x 46 cm.

## Tigeren og Tordenfluen

En tordenflue er en irriterende en. Den kan drive selv en tiger vanvittig.

Nogle mener endog den nyder det.

Det er noget helt andet, når den sidder i edderkoppens spind...



Tigeren og tordenfluen. 2003-05. Akryl og olie på lærred. 55 x 46 cm.

# Rød

Rød er universelt kendt som symbol på livsprincippet på grund af dens styrke, dens magt og dens glans. Men rød, som er ildens og blodets farve, har alligevel en symbolsk tvetydighed, hvilket afhænger af om den er lys eller mørk.

Den lyse, klare røde farve, som er glansfuld og udadvendt, hører til dagen, er frisk og opfordrer til handling ved at kaste sin glans over alting som en enorm, uovervindelig sol. Den trækker en med sig. Det er den som er brugt i maleriet, inspireret af Æsop fabelen ”Tigeren og Æslet på jagt”:

*På jagt kan en tiger og et æsel fint arbejde sammen.*

*Æselskryd er en fin halali.*

*Men man har dog aldrig set et jagthorn hævde, at det selv har nedlagt byttet.*

Den mørke, tunge røde derimod er natlig, hemmelig og nærmest indadvendt. Den er symbol på livets mysterium. Den advarer, holder en tilbage. Den er „forbudsfarven”, det er farven på den gamle røde lampe fra bordellerne. Denne farve bruger jeg i maleriet ”Odysseus’ mandskab”, hvor her i Jean de la Fontaines version af mytologien, troldkvinden Kirke forvandler Odysseus’ venner til forskellige dyr med sin trylledrik.

*Odysseus’ stab blev forvandlet.*

*Ved list opnåede helten, at få deres skikkelser tilbage.*

*Men hvem har sagt, at det er bedre at være mennesker end dyr?*

*Ikke Odysseus’ mandskab: De foretrak deres nye skikkelse.*

Jeg har altid syntes at der manglede noget ved de røde malerfarver man har i dag. Når man holder et glas rødvin op mod solen og lader lyset skinne igennem væsken, ser man et utal af farver, lige fra de dybe røde klange til en rød der springer frem med en turbokraft af energi.

Hvordan kan jeg finde en dyb, rød farve som ikke er en mørk rød cadmium, en rosa karminrød eller en imiteret cinnoberrød, men en rød klang der både er logisk rigtig, og samtidig mere tvetydig end de syntetiske entydige industrifarver man ser overalt?



Her er det at rødt bjergcinnober kommer ind i billedet. Den største og vigtigste forekomst af mineralet rødt bjergcinnober kommer fra Sydspanien og er blevet brudt der siden oldtiden og bearbejdet til farvepigment. Farven har været anvendt til vægmalerierne i Pompeji, og i den tidlige renaissance brugte man rødt bjergcinnober sammen med den blå Lapis Lazuli og guld i bl.a. Siena skolens fine ikoner.

Processen med at udvinde og bearbejde mineralet til farvepigment var meget kostbar, hvorfor man søgte en erstatning for dette, ligesom man har gjort det med mange andre farver igennem tiden.

Det var araberne der allerede i det 7.-8. århundrede begyndte at fremstille den syntetiske røde cinnober ved at blande kviksølv og pulveriseret svovl, og derefter gløde det ved 600° C. Herved opnåede de et ensartet rødt pigment der kunne bruges i bl.a. deres kunsthåndværk.

Ved at placere flere stykker bjergcinnober-mineral, som har en dyb rød farve ved siden af hinanden, og studere dem i alle belysninger, fra stærkt sollys til dyb skygge har jeg oplevet hvorledes de belyste klare røde sider reflekterede deres kulører ind i skyggesiderne på de andre bjergcinnober-mineraler. Det fik farven i skyggen til at ændre sig til en langt rigere dyb og fyldig rød kulør i stedet for en almindelig flad skyggefarve.

Det er muligt at blande sig til disse røde farver, Det gør jeg helt konkret ved at blande det syntetisk røde cinnober med andre farver. For at det bliver en logisk klar farve der både kan blive lys og mørk, tilsætte jeg hvidt, gult, rød okker eller kraplak, alt efter hvor varm eller kold den røde farve skal være. Derefter maler jeg den røde farve oven på f.eks. en kold grøn, en citrongul eller en anden farve der derved giver liv til den røde, aldrig rødt på rødt da det er den visse død for farven.

Uffe Christoffersen,  
Fontarèches 2004-12-07